

Stichting Adviesraad WMO en Jeugdhulp gemeente 's-Hertogenbosch

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente 's-Hertogenbosch
Van: Adviesraad WMO en Jeugdhulp gemeente 's-Hertogenbosch
Betreft: Advies inzake update WMO verordening 2019

Geacht College,

De Adviesraad is gevraagd advies uit te brengen over de Concept Verordening WMO 2019 en heeft de toegezonden nota's m.b.t. het concept ingezien en kennis van genomen.

De Adviesraad wil haar complimenten geven aan de ambtenaren die op consciëntieuze en minutieuze wijze door de beleidsregels zijn heen gelopen. De wijzigingen n.a.v. wetwijzigingen en jurisprudentie aangebracht.

De Adviesraad WMO en Jeugdhulp heeft geen inhoudelijke, noch tekstuele opmerkingen m.b.t. de tekst van de Concept Verordening WMO 2019.

Echter:

Enkele aandachtspunten m.b.t. regels en uitvoering

- De Adviesraad is meerdere keren benaderd door inwoners over situaties op het terrein van de uitvoering van de WMO. Het merendeel van deze vragen c.q. opmerkingen zijn te herleiden naar de houding en de wijze van benadering t.a.v. inwoners. De benadering wordt ervaren als top-down, weinig gelijkwaardig en vanuit de regelgeving ingevuld. Een aantal mensen voelen zich niet serieus genomen.
- Een onderliggende gedachten van de decentralisering van de zorg is de stelling: 'Iedereen doet mee', zoals dit is uitgewerkt in het WMO beleidsplan 'Meedoen en erbij horen' (2010), waarin de rol van de burger en die van de gemeente zijn uitgewerkt. Het betreft een denkkader dat uitgaat van een mentaliteitsverandering, waarbij burgers 'in hun eigen kracht' worden aangesproken. Tevens is het onderdeel van de onderbouwing van de bezuinigingen, welke bij de start van de decentralisatie zijn doorgevoerd. Meer zelfredzaamheid en hulp tussen burgers onderling moet een deel van de oplopende kosten binnen de zorg terugbrengen. De financiële regels van de WMO hebben veelal betrekking op deze bezuinigingen.

De Adviesraad is van mening dat in de dagelijkse praktijk regelmatig te gemakkelijk uitgegaan wordt van deze zelfredzaamheidsgedachten.

Enkele voorbeelden:

- Burgers hebben bij een hulpvraag recht op een gesprek (keukentafelgesprek). In toenemende mate worden deze gesprekken per telefoon gevoerd (reden is de toegenomen drukte van de professionals). De Adviesraad is van mening dat ieder mens recht heeft op een gesprek. M.n. bij kwetsbare personen is het van wezenlijk belang om te luisteren naar de vragen en de vaak onderliggende problematiek van de persoon en deze daarbij te ondersteunen. Door de telefoon krijg je niet het 'echte verhaal' overgebracht. Burgers dienen als een individu met een eigen verhaal benaderd te worden. Het benaderen van burgers d.m.v. voorgewerkte vragenlijsten, die afgewerkt moeten worden, beperkt de mogelijkheid om de burgers als persoon te benaderen. De afhankelijkheid wordt dan vaak sterk gevoeld.
- Er wordt een beroep gedaan op de ondersteuning van familie, kennissen, netwerkpersonen, etc. In de regels van de WMO worden de normen helder weergegeven. In de praktijk valt de beschikbaarheid van deze 'verwanten- en burenhulp' erg tegen (zie het artikel 'De sterke comeback van de ambtenaar' in de Volkskrant d.d. 29 sept jl. pag. 10/11). De uitgangsgedachte dat men eerst moet proberen in eigen familie en netwerk de benodigde hulp te verkrijgen stuit vaak op teleurstellingen. De maatschappelijke sociale cohesie is veel beperkter dan is voorzien bij het opstellen van de regels. De druk die het rigide toepassen van de regelgeving legt op de hupvrager is groot. Alleenwonenden, mensen die kampen met eenzaamheid, mensen met beperkingen e.a. zijn veelal de dupe van een strikte benadering vanuit de WMO regels.

- De bereikbaarheid van professionals laat regelmatig te wensen over, de wachttijden op uitsluitel van een wel of niet toekennen van een voorziening en andere bureaucratische omgangsvormen laten vaak lang op zich wachten.

Burgers dienen als individu benaderd te worden. Uitgaan van de beoogde zelfredzaamheid is bij een groot aantal bewoners niet terecht, gezien de kwetsbare en afhankelijke situatie waar men vaak in verkeerd.

Advies 1

De Adviesraad WMO en Jeugdhulp adviseert om aan de regels, waaruit de WMO Verordening bestaat, zo veel als mogelijk vanuit de geest van de onderliggende denkkaders uitvoering te geven en niet te strikt vanuit de rigide tekst van de regelingen te handelen.

Advies 2

Maak inzichtelijk op welke wijze de gemeente ondersteuning biedt aan het emancipatieproces van de burgers om te komen tot zelfredzame, gelijkwaardige partners in de uitvoering van de zorgrelatie tussen de gemeente en de burgers.

's-Hertogenbosch, 30 september 2018

Frans Leenders,
voorzitter Adviesraad WMO en Jeugdhulp gemeente 's-Hertogenbosch